

III Міжнародна науково-практична конференція молодих учених та студентів «Філософські виміри техніки» (PDT-2022)

Важливу роль в становленні науки про знаки відіграли Вільгельм Гумбольдт, Фрідріх Фреге, Фердинанд де Соссюр, а також Чарльз Пірс, що запропонував назву нової науки - семіотика. Він запропонував одну з перших класифікацій знаків, розділивши всі знаки на три групи: 1) іконічні - якісно або структурно схожі з об'єктом, що позначається (твори живопису, малюнки, фотографії тощо); 2) індексальні – такі, що мають причинно-наслідкові зв'язки з певним предметом або явищем; 3) символічні – такі, що позначають об'єкти за попередньою домовленістю між учасниками комунікаційного процесу.

Вже сама форма іконічних та індексальних знаків дозволяє здогадатися про їхній зміст навіть незнайомому з ними адресатові. Символічні знаки не дають жодного уявлення про предмет, що відображається ними, бо не мають із ним нічого спільного. Це можуть бути літери, цифри, крапки, лінії тощо. Тому зв'язок символічних знаків із об'єктом/явищем, що заміщається ними, визначається особливою домовленістю між людьми, що обумовлює використання відповідного знаку для передачі певного сенсу.

У документознавстві, обмеженому сферою документальної комунікації, застосовуються далеко не всі знаки, отже, є необхідність власної класифікації знаків. Вся сукупність знаків розподіляється на *мовні* (знаки природних та штучних мов) і *немовні* (іконічні, емблемні та речові) знаки. До іконічних відносять твори живопису, фотографії, кінофільми і тому подібне. Група емблемних знаків включає військову, спортивну, геральдичну, торгово-фірмову й іншу емблематику. Речовими знаками є скульптури, макети, музейні експонати і тому подібне. Серед мовних знаків переважну більшість складають символи. Проте й у мовах є слова, схожі на предмети та явища, які вони позначають (по суті іконічні знаки). До них відносять ті слова, що імітують або відображають звуки: зозуля, грім, писк, чавкати, і-го- го, няв-няв, бр-р-р тощо. Деякі мовні знаки за аналогією з жестами відносять іноді до індексальних, наприклад, особові та вказівні займенники (я, ти) та займенникові слова (там, тут, тоді). У соціальній комунікації та в документальній діяльності, як правило, використовуються не окремі знаки, а їх об'єднання, які називаються знаковими системами.

У основі об'єднання знаків лежить декілька критеріїв: спільність функцій, схожість форм і подібність структур. Знакова система включає наступні складові частини: а) набір елементарних знаків; б) стосунків між ними; в) правила їх комбінування; г) правила використання знаків при передачі інформації.

Я. Романюк, О. Герман, канд. істор. наук, проф.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ПРОБЛЕМИ ЗБЕРЕЖЕННЯ ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА У ТЕХНОГЕННОМУ СВІТІ

Ya. Romaniuk, O. Herman, Ph.D, Prof.

PROBLEMS OF PRESERVING THE NATURAL ENVIRONMENT IN THE IN THE TECHNOLOGICAL WORLD

Історія технологічних відносин людини та природи налічує більше десятка тисяч років, адже якщо плем'я буде постійно збирати плоди або полювати на одній і тій самій території без можливості біологічному середовищу відпочити, це призведе до поступового виснаження даної площі, що створить потребу в зміні ареалу проживання. Поступово людство зрозуміло що краще відтворювати рослини та тварин. Трипільці одні із перших у світі почали використовувати лемішний плуг та кам'яні жорна. На території Єгипту в період Нижнього царства були створенні системи штучних зрошувальних систем «Сакій» кожна з яких могла оброблювати поле розміром від 5 до 12 акрів протягом усього літа (за умови що вода підіймається на висоту <6м).

III Міжнародна науково-практична конференція молодих учених та студентів «Філософські виміри техніки» (PDT-2022)

Людство ніколи не стоїть на одній точці розвитку, все змінюється, щось покращується, а щось навпаки погіршується. Так і сталося із відношенням людини до природи, чим більше ми отримували благ від техногенного світу, тим більше ми нехтували природним що призвело до повного вимирання деяких видів тварин та рослин таких як : європейський тарпан, тур, первоцвіт борошністий[1]. 19-20 століття стали найбільш згубними для екосистем по всьому світу промислова революція змітала на своєму шляху усе, саме в цей час було прийняте рішення по заселенню тайги, розорюванні українського степу та відмови від сівозміни яка вбачала у собі що 1 рік поле буде “відпочивати” . Також вагомою причиною екологічних проблем, які ми успадкували від наших пращурів є засилля вуглеводнів у нашій енергетичній сфері. Саме спалення карбонатів є однією з передумов глобального потепління та виникнення дір у озоновому шарі атмосфери. Проте з настанням 90-х років минулого століття світова спільнота занепокоїлася станом екології, через що було скликано Конференція Організації Об'єднаних Націй з навколишнього середовища та розвитку [2]. Вже в 2000 р. було прийнято «Цілі розвитку тисячоліття», які були замінені на «Цілі сталого розвитку» які проголошують 17 цілей для сталого життєстійкого розвитку. Одними із ключових цілей є збереження природничого потенціалу та його примноження. В 2021 році в Україні була запроваджена програма «Зелена країна» у рамках якої планується до 2024 року висадити 1 млн. дерев [3].

Фантасти у різних творах малюють нам картини того що, людство ніколи не зміниться, наші нащадки все ще будуть страждати через війни за ресурси, які переслідують людство увесь час його існування, та тих проблем які дістануться їм у спадок від нас це наслідки техногенних катастроф, проблеми з якістю та подекуди навіть з доступністю води, та багато інших проблем. У нас все ще є шанс мінімізувати вплив людини на природу. Такими порадами є прості змінна лампочок, використання паперу з двох сторін, економія світла, висадка дерев [4].

Література

1. Червона книга України. URL: <https://redbook-ua.org/>
2. Конференція Організації Об'єднаних Націй з питань навколишнього середовища та розвитку. URL: https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/riodecl.shtml
3. Офіційний сайт програми «Зелена країна». URL: <https://zelenakraina.gov.ua/>
4. 35 порад як можна допомогти планеті інформаційний портал ГУРТ. URL: <https://gurt.org.ua/news/recent/23457/>

І.Салук. І.Резенчук

Тернопільський національний технічний університет ім. І. Пулюя, Україна

ВІЧНИЙ ДВИГУН: ПЕРЕЖИТОК МИНУЛОГО ЧИ ПЕРСПЕКТИВА МАЙБУТНЬОГО?

I. Saluk, I.Rezenchuk

THE PERPETUAL ENGINE: RELICS OF THE PAST OR PROSPECTS FOR THE FUTURE?

Кожен з нас задумувався над поняттям вічності... Під словом вічність ми розуміємо те, що було до нас, є зараз, і ніколи не закінчиться. Ще з часів середньовічних алхіміків люди прагнули досягнути вічного життя.

В процесі подальшого розвитку суспільства та індустріального прогресу не менш важливого значення набуло прагнення створити «вічну» техніку. Це забезпечило б мінімізацію витрат на обслуговування, і значно збільшило продуктивність виробництва. А отже, створило б позитивну економічну динаміку в даній промисловій сфері і сприятливі умови для подальшого розвитку та удосконалення. Через це в суспільстві з'явилися думки